

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 41. Forster, Wesselényi és Tsai Könyvnyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt. Félévre 2.50 frt. Negyedévre 1.25 frt
Egyes szám ára 7 kr.

A fuzió jelentősége.

A magyar politikai életnek az a mozzanata, a mely a legközelebb nyert befejezést az által, hogy a nemzeti-párt beleolvadt a szabadelvűbe, tehát a rokonelemeknek tömörülését eredményezte, sokszorosán megérdemli a vele való foglalkozást. Megérdemli politikatörténeti, meg társadalmi, kormányzati tekintetből, valamint a magyar állam fejlesztése szempontjából.

Magyarországon az új politikai élet beállta (1867) óta fuzió csak egyszer volt, akkor, a mikor 1875-ben a szélbali elveknek hódoló Tisza Kálmán s gárdája a Deák-párt megapadt számú s politikailag nem nagy mértékben tekintélyeskedő csoportjával egyesült. Tűz és víz került össze akkor a magyar politikai élet konyhájában; a tűz a Tisza-gárda lett volna, a melyet a kiegyezési víz, a Deák-párt csakhamar alaposan megoltott, a bihari pontok helyét a legszélsőbb, jobban mondva a leggyengébb kiegyezési elemélet foglalta el. Ma is sokszorosán esodálkozunk a 75-iki fuzió megtörténte felett! . . . S ha csak a víznek az erejét ismerjük a kisebb erejű tűz felett, a mely nem képes a vizet elpárologtatni, tudjuk megfejteni azt a minden esetre feltűnő jelenséget, hogy a volt szélbali Tisza-párt régi elveiből egyetlen egyet sem őrzött meg, hanem beállott a gárda annak az iránynak a szolgálatába, a mely Ausztria érdekeit erősítette Magyarország rovására, annyira, hogy az öszbírodalom eszméje talán soha sem nyert oly mérvű kifejezést, mint az alatt a 15 esztendő alatt, a mig Tisza Kálmán volt a magyar politikai élet képviselője.

Politikatörténeti szempontból az 1899-iki fuzió jelentősége abban áll, hogy az egy elveket vallók egyesültek. Mert eltekintve a volt nemzeti párt egy és más aprólékosnak nevezhető követeléseitől, a szabadelvű és az Apponyi-párt között semminemű elvi eltérés nem volt; nem véve figyelembe, a mint önként érthetni azoknak a sajtós felfogását, a kik, mint Lukács László pénzügyminiszter, a kiegyezésnek a betűjét sem hajlandók Magyarország javára magyarázni, nem hogy a szellemét! A volt nemzeti pártban ilyen irányzat nem létezhetett, hiszen

a párt éppen azzal dicsekedett egy Horváth Lajos, egy Hódossy Imre s mások által, hogy a kiegyezés művét eszmeileg ő fogja fel helyesen, úgy, a mint az a „haza bölése“ gondolatában élt.

Az egy elvi alapon álló, egy irányban működő elemek egyesülése történeti szempontból nagy jelentőségű, mert arról tesz bizonyosságot, hogy a rokongondolkozások tömörülve, vállalat vállalhoz vetve akarnak az állami élet fejlesztésében munkálkodni. A történetirő minden bizonynyal örömmel fogja megjegyezni, hogy az egyenlő elvűek tagoltsága, széthuzása megszűnt a magyar politikai életben, a mikor Széll Kálmán vette át a haza kormányzását. Ezt az érdemet előre is feljegyezhetni a Széll politikai működéséről, a mely az első pillanatban nagyfontosságú ténynyel vette kezdetét.

Hogy egy olyan hatalmas párt, a minő a Széll Kálmán vezetése alatt áll ma, mit tehet a magyar állam életkörében, épen a fuzió megtörténte következtében úgy társadalmi, mint kormányzati s így általában az ország kiépítési munkájában, azt elgondolni el lehet, de apróra megmutatni szinte lehetetlen. Igen, mert mindannak a politikai ferdeségnek, visszaélésnek, igazságtalanságnak, eltorzulásnak, hibának, sőt egyenesen vétségnek a felsorolásával kellene előállanunk, hogy a változásokra rámutassunk, a melyek a magyar politikai életben 30 év óta valósággal dözsöltek mintegy azoknak a heréknek a módjára, a melyek semmit sem veszthetnek, de mindent megsemmisíthetnek. A legszánalmasabb s a legkeserűbb érzéseket keltő képe volt eddigé hazánk politikai életének. A nemzeti pártot is osztracizmus akarták a velők különben egy alapon állók sujtani csak azért, mert mégis ellenzék volt! A politikai tisztesség tisztelete háttérbe szorult, a becsület előtti meghódolás eltűnt, mert az ellenzékiség politikai szempontból a hatalom birtokosai előtt főbenjáró bűn volt. Mintha bizony a politika nem engedné meg azt, hogy az ember ember legyen, a meggyőződés meggyőződés maradjon! Soha még olyan vandalizmus nem ment végbe a politikai élet körében, mint a minő a Bánffy-féle 1896-iki választási hadjárat volt, a mely mindazokat

ki akarta irtani, a kik a politikában az ember ember voltát, a meggyőződés meggyőződés voltát képviselték. S minő példa nélküli módon próbálták a beavatottak színében tetszelgők azt a választást mentetgetni, hivatkozva a Lónyay hirhedt választására! Mintha bizony egyik bűn menthetné a másikat, egyik szerecsen fehérre moshatná a másik szerecsent! Ám a végzet átka sujtott, karja nem hagyta büntetlenül azt, a ki kihívólag állt szembe egy nemzet meggyőződésével s a ki meg akarta fosztani az embert emberi voltától. Soha még politikus olyan megaláztatásban nem részesült, mint Bánffy Dezső báró, a kiről három politikai párt mondotta ki azt, hogy vele nem tárgyal, mert nincs biztosítva, hogy a megállapodások igaz voltukban történhetnének. Van u. n. politikai morál is, a melynek sok szabadságot adtak, hiszen a machiavellizmus, a jezsuita morál-laxismus teljes mértékben érvényesülhet benne, de hogy a férfiúi karaktert, az egyéni jellemet annyira lejárassa, hogy a szavahihetőség sem maradhat épen s tisztán, ezt a mi meggyőződésünk szerint a politikai morál sem engedi meg. Csak sajnálni lehet, hogy a magyar politikai élet erre is tud példát felmutatni. Hogy nem az egyénről szólunk itt, hanem a politikai férfiről, azt mindenki tudhatja.

De hogy a fuzió az általunk jelzett irányokban is jelentőssé válik, arra röviden a következőkben mutathatunk rá.

A nemzeti párt által képviselt eszmei kiegyezési magyarázati elv fog uralkodni a kiegyezési javaslatok elbirálása alkalmával magában a szabadelvű pártban is. Az ischli klauzula felett kimondatott a kárhoztató ítélet. Lukács László ország-kiszolgáltató elve királyi döntéssel utasított el s a koporsó követ a Széll Kálmán módosítása képezi ama balvégzetűnek ígérkező, de ma már eltemetett záradékjavaslat felett.

Az a nemzeti párt, a mely olyan híven kitartott a tiszta kiegyezési felfogás mellett, a maga szellemi fensőbbiségével nem engedheti meg a betűkön való átgázolást, hanem ha az u. n. Tisza-klikk ismét szertelenkedési szenvedélybe esnék, az Apponyi, Hódossy, Horánszky felfogása fog érvényesülni, mert maga Széll

Kálmán is a tiszta Deák-féle kiegyezés hive, a mely eltekintve a mi közjogi ellentétes felfogásunktól, a mely a kiegyezést maradandónak nem tudja, csak szükséges rossznak, mintegy áthidaló eszköznek arra, hogy a független államiság eszméje megvalósulhasson magában általa, az a tiszta Deák-féle kiegyezés mégis más, mint a Tisza-klikk elméjében kiképződött kiegyezés.

A fuzió jelentősége, gyakorlati jelentősége már ebben az egy pontban is, úgy tudjuk, hogy nem kicsinyelhető.

Arra is rá kell mutatnunk, a mikor a fuzió jelentőségét tárgyaljuk, hogy a közigazgatási, kormányzati élet szempontjából is új időszak hajnalának a pirkadását látjuk a fuzióban.

Hogy a megyei közigazgatás államosítása meg fog-e történni vagy sem, azt most nem érintjük, de arra rámutathatunk, hogy az a nemzeti párt, a mely olyan elkeseredéssel látta a közigazgatási tisztviselőknek kortesekké alacsonyodását: a fuzió után sem lehet barátja azoknak a visszaéléseknek, a melyeket a megyei tisztviselők ilyen minőségükben elkövetnek. Hogy a fuziónak már a gondolata is minő hasznot rejtegetett magában, eléggé igazolja a választási törvényeknek ide vonatkozó módosítása! Ha már a kompromisszum idején figyelembe vétetett az ellenzék jogos követelése, nem természetesen-e remélni, hogy a nemzeti párt beolvadása után a szabadelvű párt is magába szállhat s a közigazgatást meg fogja becsülni azzal, hogy nem kényszeríti kortesszolgálatok végzésére?!

Az állami igazgatás s kormányzás ellen is volt elég kifogásuk azoknak, a kik most beolvadtak a szabadelvű pártba! A hibák hibák maradnak s nem tartjuk lehetőnek azt, hogy a volt nemzeti párt tagjai a szabadelvű

pártban a hibákat más szemtíven át néznék, mint ellenzéki korokban!

Szóval, mint láthatni, e sorokban annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy a fuziót jelentőségteljes politikai mozzanatnak tartjuk, a mely által politikai életünknek jobbra fordultát reméljük.

Hogy így lesz-e? ugyan kiesoda állhatna érte jót?!

Egyről azonban jót állhatunk s ez az, hogy a magyar nemzet erkölcsi érzületének teljes romlottságáról tanuskodnánk az, ha a volt nemzeti párt, a mely oly hosszú időn át egészében s tagjaiban a magyar politikai életnek fattyuhajtásait, erősebben szólva, valódi romlottságait valóban tiszteletre méltó módon ostromolta, támadta, egyszerűen abban az irányban dolgoznék a szabadelvű párt kötelekei között, a mely a létező bajoknak, bűnöknek, romlottságoknak a megmaradását, vagy éppen tovább fejlődését célozza. . . . Ez a politikai elvetemültségnek a győzelme volna!

Ezt nem hiszszük. Nem, mert az a Széll Kálmán, a ki *jogot, törvényt, igazságot* akar országglási munkájában gyakorolni, már jóelőre arról tesz bizonyosságot, hogy szakított az eddigi rendszerrel s azt a tisztességesnek jelzett kormányzatot akarja életbeléptetni, a melyet a volt nemzeti párt óhajtott.

A sokszorosan megnövekedett szabadelvű párt, a mely nyert, sokat nyert a fuzióval, használja fel a nyereséget a haza javára s boldogítására, hadd legyen annyi keserű emlék mellette egy édes is utána!

„A haza minden előtt!“ ez volt a Deák Ferencz jelszava. A fuzióval válják e jelszó valósággá, hogy még mi is, közjogi ellenzékiek, tisztelettel hajthassuk meg lobogónkat a jelszót megvalósítók előtt!

(Dr. T. I.)

— **Ugron Gábor képviselőjelölt.** A szilágy-somlyói kerület Bánffy Dezső lemondása folytán megüresedvén, az ottani, tulnyomó részben ellenzéki érzelmi választó polgárság — mint örvendetesen értesülünk — mozgalmat indított, hogy képviselőjelöltül Ugron Gábort nyerje meg. A választó közönség megbízottai érintkezésbe léptek Ugronnal, őt a kerület viszonyairól behatóan informálták és tudakozódtak nála, hogy elfogadná-e a jelöltséget? Ugron Gábor, tekintettel a megváltozott politikai viszonyokra, a melyek lehetővé teszik, hogy a nemzet kezébe visszakérüljön a saját sorsa feletti rendelkezés, kijelentette, *hogy a jelöltséget elfogadja.* Ennek folytán vasárnap nagy számu küldöttség fog tisztelegni Kolozsvárott Ugron Gábornál, hogy neki a jelöltséget forma szerint is felajánlja. A kerületben a függetlenségi eszmékhez való ragaszkodás és Ugron személyének még a régebbi időkből származó tisztelete olyan nagy, hogy a kedvező eredményt bizonyosra lehet venni. Így hát a magyar képviselőház, a mely a közbeismerés szerint Ugron Gábor nélkül csonka volt, nem sokára megint magáénak nevezheti közéletünknek ezt a büszkeségét.

A függetlenségi párt jövője.

A fuzió létrejötte után a nemzeti párt megszűnt ellenzék lenni. A kormánypárt megizmosodott számban úgy, hogy talán ilyen még sohasem volt.

A függetlenségi párt magára maradt, most a *függetlenségi és 48-as párt az egyedüli ellenzéki párt.*

A pártok számösszege ma ez: összesen van 413 magyar és 40 horvát képviselő. A szabadelvűpárt a 30 disszidenssel és 37 nemzetipárti képviselővel 322 tagot számlál. Ehhez hozzávehetjük a kormányt támogató 40 horvát képviselőt, így a *kormánypárt ma 362 tagból áll.* Horribilis többség! A függetlenségi párt (Kossuth-árnyalat) 51 tag, néppárt 16, függetlenségi párt Ugron-frakciója 7 tag. Ezenkívül van 17 pártonkívüli kép-

TÁRCZA.

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: *Herczeg Ferencz.*

— Premier. —

Miskolcz, 1899. márcz. 7.

Társadalmunk most már kihaló félben levő dzsenti osztályát alig ismeri jobban valaki írónk közül, mint Herczeg Ferencz. Értékesítette is ezt az ismeretét annyira, a mennyire csak egy szellemi tőkéből telik. Előbb tárczában látott napvilágot s hódította meg a közönséget a maga számára, majd regénybe öntötte s úgy szórakoztatott, most végül témájának illetően Odisseája után, a színpadon tett kísérletet. Annyit már előre is megjegyezhetünk, hogy a legtekélyesebb sikerrel.

A mi a sikert illeti, Herczeg Ferencz már rég kivette abból a maga részét és hogy ezen újabb sikere fölött szintén csak örömmünket fejezhetjük ki, az abban lelheti magyarázatát, hogy irodalmi szempontból nagy lelki megnyugvással vesszük, hogy végre egy magyar író munkája is tetszik saját

hazájában. Hogy ebben a tekintetben a „*Gyurkovics lányok*“ megkedvelt alakjainak is van részök, az most mellékes. Mert tudnivaló dolog, hogy a mi közönségünk a színházi kérdésekben rendkívül *nyugugatis,* hogy úgy mondjuk, izlése már annyira el van rontva, hogy rá már csak a burleszk francia bohózatok vannak még némi hatással. Annál szembeötlőbb volt tehát, hogy a „*Gyurkovics lányok*“, mely *ilyen* tulajdonságára teljesen különbözik francia rokonától, mégis vonzerővel bírt, habár ez a vonzerő semmiestre sem magyarázandó úgy, hogy telt ház nézte volna végig, mert pld. a szerdai, másodszori előadásánál már alig volt közönség a színházban. Az igaz, hogy egyik-másik tekintetben — az előadás részleteiben — kidolgozottabb volt a másodszori, temperamentum és általános jószág tekintetében azonban a premier felülmulta amazt.

A Gyurkovics lányokat közönségünk igen jól ismeri részint Herczeg más ezen tárgyú dolgozataiból, részint pedig Linek találó rajzaiból. Ismeri ezeket a tipikus alakokat, kik egy esomó raffineriával és meglehetősen bohomiával szereznek maguknak férjet. Az igaz, hogy a miskolczi „*Gyurkovics lányok*“ nem voltak a szerint a bizonyos orgonasíp

szerint berendezett familiának gyermekei, amennyiben a harmadik például alacsonyabb, kisebb volt a negyediknél és bizonyos összhangnak, formai külsőségnek a legcesekélyebb nyomát sem tapasztalhattuk, noha itt a külsőség közötti helyes rendszeresség már egy kis rész siker.

A darab csak névleg „darab“, tulajdonképen 4 darabka, melyet csak az fűz egybe, hogy a negyedik felvonás végjelenete bizonyos összefüggésben van az első részszel, és hogy az első felvonásban, mely mintegy csak előjátékként szerepel, bizonyos „reflexió“ foglaltatik a negyedikre nézve.

Ez a négy rész azonban oly szellemesen, oly pompás humorral van megírva, hogy a közönség alig győzi a nevetést. Mintha csak ötletek és szellemes mondások tömegéből volna összeállítva az egész. Nem is vészett kárba a legkisebb része sem!

Nagyjából az egyes szereplők eleget tettek annak az intenczióknak, melyet szerző alakjaival kifejezni akart. Általában kifogástalanul csak Tomesányi, Könyves és Palágyi játszottak. *Tomesányi* temperamentuma, természete különben igen előnyös az ilyen szerepekhez s így az ő Miczije igen sikerült és dicséretes alakítás volt.

viselő. Az ellenzék tehát a legjobb esetet számítva, ha a 17 pártönkivüli is támogatja, 91 szavazattal rendelkezik.

A néppárt 16 tagja 67-es alapon áll, s szívesen fuzionáltak volna a kormánypárttal, ha a revízió nem állna útjukban. A néppárt ellenzéki párt ugyan, de a nemzeti politikát, az igazi független irányt ma a függetlenségi és 48-as párt képviseli.

A jövő tehát a függetlenségi párt kezében van. Mi a teendője most e pártnak? Első sorban egyesülnie kell a két frakciónak. Be kell lépnie az öreg Madarász Józsefnek is, ki bár 1849-es alapon áll, de elvei fentartásával tagja lehet a függetlenségi pártnak.

Pártönkivüli függetlenségi: Visontai Soma, Sima Ferencz, Lits Gyula. Miért ne léphetnének ezek be a függetlenségi pártba? Micsoda elvi akadály választja el őket a függetlenségi elvektől?

Első sorban a függetlenségi párt úgy felhívja magának a feladatának, ha minden hozzászóló embert tömörít. Fuzionáljanak. Ha a nemzeti párt megtudta tenni, úgy a függetlenségi képviselőknek sem áll útjában az egyesülés.

El van hártva a főakadály, a párt örök békebontója, a volt 67-es alapon álló megvedett álfüggetlenségi: Eötvös Károly. Ezt a kételtű hullót kirekesztette a párt.

A nemzet jövője a függetlenségi párt kezében van letéve. Aki igazán óhajtja a nemzet függetlenségét, annak, ha ma ellenzéki, csakis a függetlenségi pártot kell támogatni. A jövő nem lehet más e nemzet előtt, mint a független Magyarország. Minden választókerület, minden község, minden ember arra törekedjék, hogy e szent eszmék minél nagyobb tért hódítsanak, mert a jövő Magyarországot csakis oly párttal lehet biztosítani, mely nemcsak számarányánál fogva, de erkölesi súlyánál és tekintélyénél fogva is zálogát képezi a haza, a nemzet felvirágozásának.

Szél Kálmán aranyhegyeit szívesen látjuk, örömmel üdvözljük, ha oly miniszter-

Könyves Jenő Horkay Ferijében igen kevés kifogásolni való van; a mi van, az is csak egyes részleteknél. A könnyűvérű de alapjában józanészű dzsentrit ügyesen, határozatosan és sikerrel játszotta. Idegen szerepkörében való diadala teljes dicséretére válik.

Radványi ezredest *Palágyi* játszotta, szintén elismerő sikerrel. *Gazdy* Aranka Katalinja csak részleteiben volt jó, a mennyiben a dzsentri lányt és hozzá még egy Gyurkovics leányt nem szabad oly arisztokrata-eziával megjelentetni. A mi a többi szereplőket illeti, azokról csak annyit jegyezhetünk meg, hogy *Nagy* Vilma nem volt való Gyurkovicsnének, *Mikey* egyenesen tönkre silányította Ella szerepét, *Sarlay* nem érzi magát jól a szerelmes szerepekben, *Dajka* annyira póttartalékos volt, hogy egyenesen „Az én Lipótkám” káplárjára emlékeztetett, hogy *Semessey* szerepe sem lehetett olyan, mint a milyen gyengének azt *Sáfrány* játszotta, végre, hogy *Báthory* jó liberális tót komornyik volt... és mindezek dacára, a Gyurkovics lányok aligha lépnek még ez idén színpadra nálunk! Nem azért, mintha már rövid volna az idő, hanem — mert a közönség utjai kiszámíthatatlanok!

M—s.

elnöke van Magyarországnak, ki a nemzeti politikát tüzte ki zászlójára; de oly pártot kell teremtenünk a függetlenségi pártból, mely kormányképesse legyen. Eljő az ideje annak, hogy az uralkodóház be fogja látni, hogy független Magyarországgal van biztosítva a trón. Rajtatok függ most választópolgárok, hogy a függetlenségi pártot fel-emeljétek oda, hova nagy multja neki helyet biztosít.

Ugron Gábort és híveit, valamint Kossuth elvesztett embereit, tekintet nélkül a multba kell juttatni a parlamentbe. Szerepet kell juttatni a nagyoknak, a kicsinyeknek, mindenkinnek, aki függetlenségi, mert, ha Magyarország jövőjét biztos alapokra akarjátok fektetni, akkor a függetlenségi pártot meg kell erősíteni.

Az ilyen erős többséggel szemben, ma gyenge az ellenzék, s ha ádáz tusára van kilátás, akkor csakis egy számottevő párt képes megakadályozni a többség esetleges nemzet- és államellenes politikáját.

Független Magyarország csak ez visz a boldogulás útja felé, s bár Széll Kálmán mézesheteit ez örömeppel megzavarjuk, de szolgáljon mentességünk gyanánt az az eszme, mely a magyar nemzet szívében van elzárva századok óta, s mely eszme küzd akkor, ha a polgárság együttes ereje akarja.

Mártonffy Imre.

Tanító-hangverseny.

Érthető aggodalommal lép ma a mi tanítóink kara a Korona szálló hangversenytermének pódiumára.

Megalakították egyesületüket, az „*Othont és segélyegyletet*” és ma, mint egyesület mutatkoznak be a közönségnek. Magokkal viszik minden igyekezetüket, legjobb tudásukat, hogy a közönség az iskola padjain kívül is tudomást szerezzen felőlük.

Nincs semmi kétségünk az iránt, hogy ez a bemutatkozás meg fogja haladni a hozzá fűzött reményeket és semmi kétségünk az iránt, hogy a közönség, mely általában élénk rokonszenvvel kíséri a tanítók ügyét, ezuttal meg fogja ragadni az alkalmat, hogy ezzel az érdeklődésével a mai napon a tanítók mellett — *tüntessen*.

Hiszen a tanítók ügye a mi ügyünk.

E sorok írója mélyen meg van győződve, hogy azok között, a kik a közéletben valamely hivatást teljesítenek, hivatásuk magasztosságánál, annak kiszámíthatatlan és a messze jövőbe kiágazó hatalmas horderejénél fogva legelső helyen állanak a tanítók.

A szülő legföltettebb kincseit, gyermekeit, a nemzet jövőjét, a jövő nemzedékét bizza kezeikre.

Ime, ez a pár szó fűz bennünket szorosán a tanítókhoz.

Azért az az aggodalom, a melylyel a tanítók mai első nyilvános szereplésük sikerét kísérik, talán mégis alaptalan.

Vagy az a tanítói kar, a melyre mi teljes bizalommal bizzuk gyermekeinket, nem tudna irántunk, a közönség iránt, annyi kevés bizalommal is lenni, hogy akkor, a midőn ők hozzánk fordulnak s ügyüket társadalmi uton akarják előbbre vinni, a mi támogatásunkra joggal nem számíthatnának?!

Kell, hogy meglegyen és meg is van mindnyájunkban a hazafias érzék, hogy a

tanítók ügyét teljes szívvel és lélekkel fölkaroljuk.

Szolgáljon bizonyosággul, hogy jegyeiket már is számtalanok megváltották, szolgáljon bizonyítékul és buzdításul a tanítói karnak az a közönség, a mely mai hangversenyüket meg fogja hallgatni.

Ott lesz városi közéletünknek minden előkelősége, ott lesznek nemcsak azok, a kiket az ártatlan gyermeki szív fűz a tanítókhoz, de ott lesznek mindazok, a kik elősmerik a tanítóság missziójának magasztos voltát, kötelességszerűen róják le elősmerésüket a tanítói kar működése iránt.

Mi szívünk mélyéből üdvözljük a tanítói kart mai első nyilvános föllépésük alkalmából!

Szívünk mélyéből üdvözljük elhatározásukat, hogy ügyük támogatásáért a közönséghez fordultak, mert alkalmat adtak vele a közönségnek, hogy ügyüket az egyetlen alkalmas uton, a társadalmi téren karolja fel.

Legyenek ők bizalommal hozzánk, mert mi, a közönség, ösmerjük kötelességeinket.

L. K.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Márczius 11-én: Az elemi iskolai tanítók „Othon” körének hangversenye a Koronán. — Az ózdi műkedvelők zártkörű estélye a „*Mozgó fényképek*” cz. bohózat előadásával.

Márczius 12-én: A miskolezi önkéntes tűzoltó egyesület évi rendes közgyűlése a városháza nagytermében d. e. 10 órakor. — A felső-miskolezi róm. kath. egyházközség közgyűlése d. e. 11 órakor. — A miskolezi terménycsarnok évi rendes közgyűlése d. e. 10 órakor. — A diósgyőri ág. hitv. ev. egyház ének- és dalkörének emlékünnepe a diósgyőri fürdőben.

Márczius 14-én: Huber karmester jutalomjátéka a miskolezi színházban.

Márczius 15-én: A tanügyi kör ünnepélye d. u. 3 órakor a Koronán. — A miskolezi daléregylet dalestélye a Koronán. — A vasuti dalkör és polgári dalosegylet hazafias ünnepélye a Seper-szállóban. — A szirmai ev. ref. egyházi énekkar hangversenyével és táncszal egybekötött hazafias ünnepélye.

Márczius 18-án: A diósgyőri vasgyári fiatal-ság zártkörű „férfi-estélye” az ottani vendéglő nagytermében.

Márczius 19-én: A miskolezi keresk. betegsegélyező pénztár évi rendes közgyűlése a Seper-szálló nagytermében. — A miskolezi athleta-kör évi rendes közgyűlése a vármegyeház nagytermében.

Márczius 26-án: A miskolezi daléregylet közgyűlése.

— **Személyi hírek.** Kedves vendégek érkeztek tegnap Gergely Gizella jutalomjátéka alkalmából Miskolcra a fővárosi írói és művészi köreiből. Így többek között köztünk tartózkodnak most *Braun* Sándor, a Budapesti Napló felelős szerkesztője nejevel, *Gergely* István, *Balkay* Béla, *Molnár* Ferencz a Budapesti Napló munkatársai, *Sziklay* Kornél a Magyar Színház kitűnő kumikusa, sőt városunkba várják még több előkelő művészszel együtt *Abrányi* Emilt, az ismert költőt is.

— **Kitüntetés.** Az igazi érdem jutalmazása ma napság már oly ritka, hogy a jólésés nem mindennapi érzetével regisztráljuk azt a hirt, hogy *Fábry* János diósgyőri róm. kath. kincstári tanító ezen pályáján eltöltött 49 évi buzgó munkássága elismerésül díszéremmel lett kitüntetve. Gyenge jutalom egy egész emberi élet olyan fárasztó munkásságáért, de legalább azt mutatja, hogy még nem egészen feledkeznek meg az igazi munkásságról.

— **Esküvő.** Eöri *Pordán* Béla, a miskolci színtársulat segéd-színésze, csütörtökön tartotta esküvőjét. *Nánási* Juliska segéd-színésznővel.

— **Halálozások.** Gyásza van a magyar nyomdász iparnak 60 évig volt hű munkása az elmúlt kedden a diósgyőri vasgyár telepén meghalt. Temetése, melyen kollegái küldöttségileg jelentek meg és fájdalmaiknak díszes koszorúval adtak kifejezést, csütörtökön volt. — Özv. *Répássy* Jánosné szül. *Laczar* Terézia, kibén *Bodnár* Gyula miskolci kereskedő anyósát gyászolja. folyó hó 8-án, szerdán meghalt. Temetése ismerősei őszinte részvéte mellett tegnap délután volt.

— **Előléptetés.** *Csalóközy* Jenőt, a miskolci kir. kath. gymnasium tanárát a válás és közoktatásügyi miniszter állásának véglegesítése kapcsán rendes tanárrá léptette elő.

— **Bankett** *Görgey* Lászlónak. Az üzletvezetőség tisztikara főnökének, *Görgey* Lászlónak a vaskorona renddel történt kiüntetésére alkalmából az államvasuti köteleken kívül álló tisztelői és barátjaival együtt f. hó 19-én este 8 órakor a Korona-szálló disztermében közvacsorát rendez. Ezen közvacsorára a jegyek f. hó 17-én déli 12 óráig a nemzeti kaszinóban, a polgári egyetben és a tisztviselők körében kiválthatók.

— **Hock** János, mint — **menyasszony.** Hock János, a mező-kövesdi választókerület országgyűlési képviselője és a szabadelvű-párt legújabb tagja a napokban Szegeden olvasott föl az „Otthon” kör estélyén. Felolvasás után Hock tiszteletére lakomát rendeztek, melyen a kör egyik tagja ezt a kérdést vetette fel a pap-képviselő előtt:

— Milyen érzéssel lép be nagyságod a szabadelvű-pártba?

Hock így válaszolt:

— Hát kérem, úgy érzem én magam most, mint a *menyasszony* a nászj elött. Az is tudja, hogy tisztességes dolog, a mi vele történik, de mégis *röstellkedő* . . .

Ez a bon-mot szájról-szájra járt a lakomán jelen voltak közt.

— **A miskolci önkéntes tűzoltóegylet** vasárnap d. e. 10 órakor tartja évi rendes tisztújító közgyűlését a városháza nagytermében. A megüresedett főparancsnoki állásra valószínűleg *Szombathy* Sándor, az egyik szakasparancsnokságra pedig *Eötvös* Lajos segédtszít választatik meg. Az ekként megüresedett segédtszít állásra *Nagy* Sándor és *Láng* Ottó pályáznak. Ez utóbbinak megválasztása annál bizonyosabbra vehető, mert *Láng* Ottó azok egyike, ki szívvel-lélekkel, tollal és tettekkel szolgálja az egylet nemes célú ügyeit.

— **A miskolci kereskedelmi és iparkamara** is ki akarván fejezni a maga részéről azon meleg érdeklődést, melylyel *Hegedűs* Sándornak kereskedelemügyi miniszterré való kinevezése és az ezzel beköszöntött új aera találkozott országszerte, az elmúlt kedden küldöttségileg tisztelgett az új kereskedelmi miniszternél.

— **A miskolci posta és távirda** ez időszerinti főnöke *Csurgay* Béla — mint értesülünk — saját kérelmére Máramaros-Szigetre helyeztetett át. A főnöki állást ideiglenesen *Sipos* Péter, a mozgóposta h. főnöke fogja betölteni.

— **A vasutasok előléptetése.** Most, hogy az ex-lex megszűnőben van, azt a sok tízezernyi érdekeltiséget, mely a vasuti előléptetésektől sorsának irányulását várja, rendkívül élénken foglalkoztatják az előléptetésekről szóló jelentések. Hir szerint a Magyar Államvasutak igazgatósága már fölterjesztette a kereskedelmi miniszteriumhoz azoknak a vasuti tisztviselőknek névsorát, kiket az idén előléptetésben akar részesíteni. Az előlépők nagyobb fizetése és lakás-pénze május 1-től fog számítani.

— **A pálinka.** Zola volt az a bátor ember, ki elsőnek merete a pálinka hatását az ember erkölcsi és fizikai életére egész meztelenségében és borzalmasságában elénk tárni. Frivolnak, erkölcstelennek és hatáskeresőnek mondták író társai az első művét, a „L'Assomoir-t. De a közönség elkapkodta, valósággal elnyelte az új irányu regényt. Minden nyelvre lefordították és később mint egy új iskola megteremtőjét ünnepezték író-és kortársai. Persze azok, kik műveiben a realismus helyeit nem a színezés kedvéért, de a realiztikus közhelyekért keresik és találják helyén valónak. Zolát ma is a legfrivolabb íróknak tartják. Pedig mindennap van alkalmunk látni, hogy p. o. a pálinka hatása ugy egyesekre, mint egész generációkra milyen irtózatossá hatással van. Nem is kell messze menni, csak körülnézni. Városunk utcáin is nagy számmal ténferegnek a pálinkaivás szenvedélyétől elbutult, elaljasult kétes existenciák, a vidéken pedig különösen a falvakban valósággal diühöng. Nap-nap után kapjuk a legkülönbélebb híreket, melyek mindarról szólnak, hogy ideje lenne már társadalmi uton is valamit tenni a pálinka ivás mérséklétére és megszorítására. Arról már nem is akarunk szólni, hogy mindennapos az az eset, mikor a pálinkától berugott ember-állat végigterül az utcán, meggyul benne a pálinka s tehetetlenségében ott küzködik a körülálló szemelattára. Bizony ideje volna valamit tenni!

— **Perosi oratoriumáról,** mely egész Európában rendkívül hatást keltett, lapunk múlt számában már említést tettünk, azonban nem f. hó 19-én — a mint irtuk — hanem f. hó 20-án fog előadatni. A fényesnek ígérkező estély érdekességét, mely a Seper-szállóban fog megtartatni, még inkább fokozza, hogy *Váradly* Antal az ismert zongora-művész is közreműködik, a mi teljesen indokoltá teszi azt a nagy érdeklődést, mely már most is nyilatkozik városzerte.

— **Az idei tornaversenyek.** A közoktatásügyi miniszterium pártfogása alatt évről évre rendezni szokott országos kerületi tornaversenyek az idén aligha el nem maradnak. Még sem a központ nem mozog, sem vidéki városokban nem történt semmiféle előkészület a versenyekre. A határidő rendszerint pünkösdi napjára esik, s mivel az meglehetősen közel van, a tornatanárok és a növendékek rendelkezés híján nem készülnek a versenyekre. Több intézet interpellálni fogja a versenyek vezetőségét, hogy jövele tudassa, lesz-e az idén verseny, vagy pedig az egész a jövő esztendőre marad?

— **Véres lakodalomról** kapunk hírt sajtó-hídvégi tudósítónktól. Fütös János jó módú parasztgazda leányának menyegzőjén két subanc megátamta *Bödök* József első vőfélyt és a verekedés közben oly alaposan megkéselték, hogy eszméletlen állapotban terült el a küzdés színhelyén. A megindult vizsgálat *Tóth* István és *Süveggyártó* Lajos parasztfiuk személyében kipuhította a tetteseket.

— **A villamos-szörnyeteg.** A villamost nem ismerő vidéki lovak és ökrök, kivált ha szembejő velök e házalaku száguldó szörnyeteg, megrettennek és kétségbeesve örült vágatásban keresnek menekülést. Ez okból naponként láthatunk elragadt lovakat, megvadult ökröket, szóval versenyfutást a villamossal. Szerdán is két borzalmas látványnak voltunk tanui. Mind a két eset a Nagy-Hunyad-utczán történt. Mikor lefelé jött a villamos, az utca közepe táján két ló ment vele szemben, melyek megrémülve elragadtak, iszonyu vágatással rohantak végig az utczán, míg végre a Sörház-utca elején egy másik szekérhez vágódott emez, mire a szekér széthullva felfordult és maga alá temette a kocsisfiút. A fiu nagyot esett, a vizfolyásba fejjel, rázuhant néhány zsup és az egész szekér ráborult; azt hittük vége van, de valami isteni csoda megmen-

tette, talpra ugrott és sietett a lovat megfékezni, a mi azután egy más kocsis segítségével sikerült is. A másik eset rögtön utána történt, mikor felment a másik villamos-kocsi. Az ember-piaczon jött vele szembe egytéglával megterhelt szekér, melyet két ökör húzott. A rohanó villamos-szörnyeteg-től a két ökör megbokrosodott és elkezdett rémülten szaladni, de szerencsére többen elibe álltak és a tulajdonos segítségével megfékeztek a megijedt állatokat. Ezeket a borzalmas látványokat, melyek szerencsétlenséggel együtt szoktak járnai, természetesen csak úgy lehet megszüntetni, ha a teherforgalmat ezen utvonalon eltereljük vagy a lehető legkisebb minimumig redukáljuk. De legyünk méltányosak és igazságosak, ne csak a vidéki gyorsan hajtó kocsisokat büntessük és ne csak a vidéki terhes szekereket küldjük a mellék-utczára, hanem az idevalókat is!

— **Meghiusult multság.** A napokban történt meg nálunk a következő komikus eset. A szereplők neveit elhallgatjuk, nehogy megbántsuk őket. Egy úr mindenáron mulatni akart, még pedig olyan helyen, a hol az anyós árgus szeme fel nem fedezheti. Az anyósnak ugyanis az a szokása, hogy ha drága veje a rendes időben haza nem kerül, akkor nyakába veszi a várost s addig járja a koresmákat, a míg rá nem talál. A vót természetesen bosszantotta ez a dolog, annyival inkább, mert többször megesett már vele, hogy jóformán alig foglalt helyet valamelyik koresmában, még az első pohár bort se eresztette le a torkán és már anyósa mellette termett, hogy hazaterelje. A napokban egy barátjával nagyon megszemjuhoztak és azt eszelték ki, hogy ez alkalommal olyan messze eső koresmában ütik fel tanyájukat, a hol nemhogy az anyós, de még az ördög sem fedezi fel őket. Ki is szemelt egy — a város végéhez közel fekvő koresmát, a hol jó bort is adnak és — így vidáman is ellehetnek addig, a míg épen kedvök tartja. El is indultak, el is érkeztek a kijelölt helyre, de ott bosszúsán tapasztalták, hogy az ajtó be van zárva. A vó dörömbölni kezdett, de ötlete támadt, hogy bemászik a kerítésen és a koresmáros hálószobája ablakán zörget. Ugy is tett. A zörgetésre meg is nyílt egy akklak, de az ajtót még sem nyitották ki. Kapta tehát magát és bemászott a nyitott ablakon. „Én már bent vagyok!” szólott a vó a társához, a ki ekkorra már szintén bemászott a kerítésen. Nagyon jól van! — válaszolt a másik — akkor nyisd ki az ajtót! „Jól van az ördögöt! Mert a mikor bemásztam az ablakon, akkor egy szutykos czefrével tele hordóba estem és most nyakig vagyok!” A vó nagy nehezen kieviezkelt a hordóból és ruháira tapadt czefrét alig győzték ketten is letisztítani róla. Természetesen ezek után a multságáról szó sem lehetett. Haza kellett tehát hosszú orral, multság nélkül menni az anyóshoz, a hol bizonyára volt „nemulass!”

— **Árverés a vasutnál.** A vasuti üzlet-szabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kézbesíthetetlen és fölös árúk nyilvános árverezése Miskolcz, gömőri p. u. állomáson levő teheráru raktárban f. évi márczius hó 21-én d. e. 9 órakor tartatik meg.

— **Nyilvános árverés.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérművek, botok, napernyők és esernyők stb. a miskolci tiszavidéki pályaudvaron f. hó 16-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni.

x **Szeplő és májfolt ellen** kitünő hatásu a teljesen zsirtalan, nappal is feltűnés nélkül használható *Viola crème*, egy tégely 50 kr. *Puritas szappan*, legfinomabb mosdószappan egy darab 35 kr. Mindkettő egyedül Szabó Béla gyógyszeru és illatszertüzletében Miskolczon kapható.

Színház, művészet.

* **Színház.** A csütörtöki színházi est, melyen arra való tekintettel, hogy Gergely Gizella jutalomjátékát péntekre kellett halasztani — a „*Tolonez*” adatott félárban, úgy a közönség száma, mint az előadás tekintetében kissé gyenge volt. A férfi szereplők közül egyedül *Szepessynek* és *Sarlaynak* volt jó estéje; utóbbinak ügyesen megjátszott Lőrincz zsidóját a közönség tetszéssel fogadta; előbbinél pedig jobb Mravesá-kot képzelni is aligha lehet, oly kitűnő volt; a nők közül pedig csak *Nagy Vilma* és *Köszeginé* jeleskedtek. *Nagy Vilma* még soha sem láttuk oly igazán és jól játszani, mint ez estén Ördög Sára szerepében. Játéka többeket megrikatott, a mi fényes bizonyossága annak, hogy az ilyen neki való szerepekben tehetséges színész. Különben igazi örömiünkre szolgált, hogy nagyobb és önállóbb szerep körben *Köszeginével* is megismerkedtünk. Megmutatta tehetségét, s ez elég ok arra, hogy ezentul ne csak a karban vagy kis mellékszerepekben lépjen föl, hanem a maihoz hasonló nagyobbakban is, hol igen hasznavehető, öntudatos színész.

* **Sziklay Kornél** a Magyar Színháznak Miskolcra jól ismert komikusa a jövő hét két napján és pedig vasárnap Kövessy „*Goldstein Számi*” cz. életképében, hétfőn pedig „*A kés története*” cz. kitűnő francia bohózatban, vendégszerepelt fog nálunk.

* **Huber karmesternek** f. hó 14-ikére kitűzött jutalomjátéka iránti érdeklődés mindinkább inpozansabbul nyilatkozik; közönségünk méltányolva azon nagy érdemeket, melyekkel e kitűnő zenész a pártfogásra rászolgált, elismerésének oly módon kíván kifejezést adni, hogy már eddig is számosan jegyezték elő a pénztárnál jegyekre, a mi kétségtelenné teszi, hogy a 14-iki, azaz keddi jutalomjáték egyike lesz a legsikerültebbeknek.

* **Színházi műsor.** Szombat, márczius 11-én „*Unalkozó király*”, Vasárnap, márcz. 12-én „*Goldstein Számi*” Sziklay Kornél felléptével. Hétfőn, márczius 13-án „*A kés története*” Sziklay Kornél felléptével. Kedden, márczius 14-én „*Orpheus a pokolban*” Huber karmagy jutalomjátéka. Szerdán, márczius 15-én „*Bibor és gyász*” (diszeloadás).

CSARNOK.

Uti levelek.

— München műemlékei és műgyűjteményei. —
(Folytatás.)

Ezeket kívül még temérdek szobornü gyönyörködteti a szemlélőt München épületein, külső vagy belső díszítésül alkalmazva. Az említett muzeumok és templomok orommezőit majdnem kivétel nélkül pompás szoboresoportok díszítik. A Glyptothéka falán az ablakokat helyettesítő fülkékben 18 szebbnél-szebb szobor az ó-, új- és legújabb kor nagyevű szobrászait ábrázolja. A régi képtár déli attikáján álló 24 márványszoborban az ó- és újkor híres festői vannak megörökítve. A képzőművészeti akadémia főbejáratánál két oldalt áll egy-egy lovas Dioskúr-szobor.

Az új városháza és a nemzeti muzeum homlokzatát is pompás allegorikus szobrok díszítik. Az állami könyvtár szabad lépcsőjét életnagyságnál nagyobb négy ülőszobor (Thukidides, Homér, Aristoteles, Hippokrates), nagyszerű lépcsőházát pedig V. Albrecht (az alapító) és I. Lajos (az építő) márvány állószobrára díszíti. A királyi palota (Residenz) homlokzata, portáléja, a lovagló-iskola kapuja, a Hofgarten bejárata stb. mind dusan díszítve allegorikus szobrokkal; a Hofgarten-arkádok alatt a Herkules hőstetteit ábrázoló, fából faragott 7 nagymérvű szoboresoport a czopfkorból ered. A trónterem („ősök terme”) két oldali galériáját 10—10

korinthisz oszlop tartja, aranyozott kapitellekkel; ezen oszlopok közt csekély talapzaton a Wittelsbachok őseinek 12 kolosszális (erősen aranyozott bronz) szobra ragyog. A legújabb szobornüvek az új Justizpalast négy frontját és belsejét díszítik. A főkapubejárat boltozatát tartó pillérek törzsét is rengeteg szürke gránitkőtömbből durván faragott óriások csoportjai képezik.

* **Síremlékek.** Az északi és déli temetőben levő temérdek, szép síremlékek kivül a templomokban is sok érdekes sarkofág, sírkő és szobros-síremlék található. Legtöbb fejedelmi sírboltot és emléket a Theatiner-Kirche rejt. Legérdekesebb azonban a Dóm előcsarnokában *Lajos császár síremléke*. — A sok bronz alakkal díszített vörösmárvány nyitott sarkofág a 17-ik század szobrászatának egyik pompás alkotása (1622-ből). A Szt. Mihály templom kereszthajójának falába van építve a Leuchtenberg Jenő herceg, a Miksa-József veje, volt itáliai alkirály izléses síremléke karrai márványból Thorwaldsentől.

* **Szökőkutak.** Az új városháza előtt álló *Fischbrunnen* úgy kompozíciójával, mint finoman mintázott alakjainak festői csoportjaival egyike a legszebbeknek. Érdekes a Maximilian-terem levő *Monumentalbrunnen* is vastag vízugarvaival s neptunlovaival; 1895-ben készült el a vízvezeték befejezésének emlékére.

A Hofgarten I. Miksa választó 1614-ben czopfstilben gyönyörűen díszítette; a 18-ik században azonban a pompás virágágyak és gyepszőnyegek elpusztulván, az egész udvar gesztenye- és hársfával ültették be. Az egykori sok szökőkútból mindössze négy maradt fön. Egyiken (*Brunnentempel*) egy 16. századból való csinos érekszobor *Baráriát* (és nem Dianát) ábrázolja, mely valószínűleg a IV. Albrecht egykori olaszkertjéből (a mostani Marstall-ter helyén) hozatott föl ide. Ugyaninnen került föl a királyi palota egyik udvarát (Brunhof) díszítő pompás bronz szökőkút is, melynek sok, szép mythologiai és allegorikus mellékalakja közt a főalak Wittelsbachi Ottónak, a Wittelsbachok őseinek teljes fegyverzetű bronz szobra.

Münchennek sok nagyszerű műgyűjteménye van, melyek közül nem egy világhírű. A tudományos akadémia épületében az u. n. *tudományos gyűjtemények* és pedig őslénytani és természetrajzi, földtani, ásványtani, zoológiai, physika-mathematikai és éremgyűjtemények vannak elhelyezve. A Hofgarten-arkádok 7 termében az *ethnografiai*, 12 termében pedig a *gipszgyűjtemény*. Az *Armeemuseum*ban igen szép fegyver-, zászló- és hadi viselet-gyűjtemény. A jelen század közepén a világ leghíresebb érezőntődei sorába emelkedett *érezőntőde* muzeumában megőrizték az itt készült művek mintái, ezek között a debreczeni *Usoknai* és a budapesti *József-szobor* (*Issotól*, a mi Izsó akar lenni).

A régi és új képtár, meg a *Glyptothéka* világhírű művészeti remekék tárházai. A *Schack-féle képtár*, melyet gróf Schack (mivel a város bizonyos differenciák következtében nem fogadta el) a német császárnak hagyományozott, legnagyobb részét becses másolatokból áll. Ezeket kivül a *Kaulbach*- és *Schwanthaler-muzeumok* (e művészek művészi hagyatékaival), továbbá nyaranta az üvegpalatában nagy, nemzetközi műtárlat, a kiállítási palotában pedig a müncheni művésztszövetség (Secession) kiállítása szolgálnak a közönség művelésének kielégítésére. A világhírű *udv. és állami könyvtár* 77 termében több, mint 1 $\frac{1}{4}$ millió kötetet tartalmaz; e közt 30,000 kézirat. A Bajor Nemzeti Muzeumban van München legnagyobb gyűjteménye. Ennek nagy részét a királyi várakban és az országban szétszórva volt régiségek teszik. Majd különféle magángyűjtemények megvásárlása, továbbá a volt erlangenii egyetem, a kir. Elfenbein-

Cabinet és az Antiquarium egy részének bevonása stb. által oly gazdag tartalmu lett, hogy a legelső ilyen gyűjteményekkel (az angol- és francziákat sem véve ki) legalább is egyrangu. Földszintje, első és második emelete, lépcsőháza mind tömve vannak, sőt egyes körégségek még a kised kertjébe is kiszorultak.

A földszint prehisztorikus és ókori, nagyrészt kőtárgyak, majd a középkori, nagyrészt templomi régiségek közt áthaladva, az első emeleten a különféle műipari tárgyak történeti tárlatába jutunk. Itt 12 nagy teremben pompás idő- és fejlődésrendben van felhalmozva a gazdag *fegyver- és viseletgyűjtemény* (1100—1870-ig). A 13. teremben *hangszergyűjtemény* (1450—1800-ig). A 14-ik teremben különféle tárgyak (nürnbergi Wismuth-festészet, ostyasütő, kártya és izraelita istentiszteleti tárgyak, továbbá babák és játékszerek) gyűjteménye. A 15-ik teremben *peccsétgyűjtemény*; a 16-ikban München és más bajor városoknak régebbi és újabbkori fa-domborképei (Holzmodell), Nürnberg és Jerusalem relief-képei. Bajorország legrégebbi térképének fametszete (Holzstock), Schiller íróasztala, gobelinek, planetarium, hajómodellek. Aztán 8 teremben a *hímző- és szövőművészet* termékeinek a 4-ik századtól a legújabb korig a történeti fejlődés rendjében összeállított gazdag és igen szép gyűjteménye. További négy teremben *keramiái gyűjtemény* a gölönésérművészség legdurvább termékeitől a legfinomabb porcelánokig; pompás majolikák. A 29-ik terem *azüvegygyártmányok* gyűjteménye a keresztényiség előtti kortól a legújabb időkig; a 30-ikban meg faornamentek a 15—18-ik század végéig.

A második emeleten van az *iparművészeti gyűjtemény*; az 1—7. teremben műipari termékek a 16. századból, részben a renesszánsz virágkorából; a 8—15. termekben pedig a 17. sz. (a renesszánsz második periódusa) műtermékei a rokokóba átmenetig. A további három (16, 17, 18.) teremben megjelenik az 1626—1799-ig terjedő kor (a rokokó 2-ik periódusa) s az átmenet a forradalmi és első császársági korba (Revolutionszeit és empire), továbbá lakberendezési tárgyak, festmények stb. Daguerre első fényképeig.

Az első emelet 27 termének falain 143 pompás falfestmény a bajor uralkodóház és a bajor tartományok történetét örökíti meg, még pedig harmóniában, az illető teremben elhelyezett gyűjteményhez eszmeileg és kor tekintetében. A hol pl. a renesszánsz virágkorának műipari termékei foglalnak helyet, ott a falképek München, Augsburg, Nürnberg stb. akkori életét tünteti fel, úgy hogy a virágzó mult századok történelmi levegője lengi körül a szemlélő lelkét. A fegyvergyűjtemény termében a bajorok győzelmes csatáit ábrázoló freskók közt egy páron ugyancsak páholják a magyarokat; hanem azok a csaták, a hol megfordítva történt, persze hogy nincsenek megörökítve. Ez különben természetes is. A jó bajorok nagyon helyesen gondolkodtak, mikor ezt nekünk magyaroknak hagyták, hogy fessük meg mi. És bizony-bizony így is kellene annak lenni!

(Vége.)

Kiss Lajos.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

Didi. A hogy meg van írva, közölhetetlen; való sággal a közérköleségbe ütközik.

A kutgondnok. Kissé hosszú, túlnépies, a vége elejtett; a témája azonban nem a legrosszabb; legjobb volna tehát, ha megröviditené, átváltoztatná és a végét csattanósabbá tenné. Különben legközelebb majd személyesen megbeszélhetjük a dolgot.

Az aranyvári szökevények. Jó dolog; legközelebb, mihelyt megfelelő terünk lesz, közreadjuk.

Temetés. Igen régi naiv théma a lehető legrosszabb kidolgozásban; közölhetetlen.

A miskolczi ipartestület betegsegélyző pénztárának az 1898. évről Zárszámadása

Sor- szám	Bevételek	Összeg		Sor- szám	Kiadások	Összeg	
		frt	kr.			frt	kr.
1	Pénztári maradvány 1897 december 31-én.	2	03	1	Személyi kiadások	1559	92
2	Heti járulékokból:			2	Orvosok javadalmazása az 1897 II. s 1898 I. felére	600	—
	a) a biztosításra kötelezettekől	4878	23	3	Kórházi ápolási díjba 107 betegért	1282	38
	b) a munkaadóktól	2439	83	4	Gyógytári számlák	1777	61
3	Tagkönyvecskék árából	102	40	5	Táppénz 483 egyén részére	987	86
4	Vegyes bevételek	25	86	6	Temetési illetmény 6 egyén után	57	50
				7	Nyomtatványokért	76	05
				8	Házber	250	—
				9	Kötszerek	19	50
				10	Fűtés és világítás	28	12
				11	Foghuzásért	26	40
				12	Irodai kellékek	37	39
				13	Könyvkötő munkák	21	25
				14	Vegyes kiadások	16	79
					Összesen	6740	77
		Összesen	7448 35		Pénztári maradvány 1898. december hó 31-én.	707	58

Kelt Miskolczon, 1898 december hó 31-én.

Vidor Ernő,
jegyző.

Ujhelyi Miklós,
pénztárnok.

K. Papp László,
elnök.

Kiffer József,
ellenőr.

Pálfi József,
könyvelő.

Ezen zárszámadás alulírottak által felülvizsgáltván, helyesen egybeállítva találtatott, és a felmentvény megadása javasoltatik.
Kelt Miskolczon, 1899 január hó 26-án.

Bendrín János,
felügyelő biz. tag.

Pfiegler J. Ferencz,
felügyelő biz. tag.

Lengyel Sándor,
felügyelő biz. tag.

A miskolczi ipartestület betegsegélyző pénztárának 1898 december 31-én Vagyon és teher mérlege

Sor- szám	Cselekvő állag ezimenként	Összeg		Sor- szám	Szenvadó állag ezimenként	Összeg	
		frt	kr.			frt	kr.
1	Pénztári maradvány 1898 december hó 31-én	707	58	1	Az 1891 XIV. t.-cz. 14. §-a alapján az 1898 decz. 31-ig a tartalék alapot illető tartozás.	3612	18
2	A 25261 sz. m. kir. pósta-takarékpenztári számlán	103	52	2	Orvosok fizetése 1898. év II. felére	400	—
3	Berendezési butor számlán egy lámpa	6	30	3	Gyógytári számlán az 1898. év IV-ik negyedéről	378	57
4	Könyvelő (fizetés előlege)	30	—	4	Kórházi " 1898. év IV-ik "	223	48
5	1898 decz. 31-én a tartalék-alap tulajdonául elhelyezett készp. a 8829. sz. takarékegyleti könyvecskén	2300	—	5	Foghuzási " 1898. év IV-ik "	3	60
6	Az 1898. évi decz. 31-én hátralékban külvívó heti-járulék követelés	1873	82	6	Világítási " 1899. év IV-ik "	23	12
				7	Brukkner Péter sérvkötők számlája	34	40
				8	Az ipartestület követelése a díjnóki javadalmazásba	76	50
					Összesen	4751	85
		Összesen	5021 22		A pénztár tiszta vagyona 1898 december hó 31-én	269	37
					Egyenleg	5021	22

Kelt Miskolczon, 1898 december 31-én.

Vidor Ernő,
jegyző.

Ujhelyi Miklós,
pénztárnok.

K. Papp László,
elnök.

Kiffer József,
ellenőr.

Pálfi József,
könyvelő.

Ezen vagyon- és tehermérleg alulírottak által felülvizsgáltván, helyesen egybeállítva találtatott, miért is részünkről érvényesítés és elfogadásra ajánltatik.

Kelt Miskolczon, 1899. évi január hó 26-án.

Bendrín János,
felügyelő biz. tag.

Pfiegler J. Ferencz,
felügyelő biz. tag.

Lengyel Sándor,
felügyelő biz. tag.

A miskolczi ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának 1899. évi február hó 17-én **K. Papp László** elnökhelyettes elnöklete alatt tartott rendes havi ülés jegyzőkönyvi

kivonata

20. szám. Olvastatott a felügyelő bizottság jelentése, az 1898. évi pénztári számadások megvizsgálása s az 1899. évi költségvetés megállapítása tárgyában.

Igazgatóságunk a felolvasott jelentés kapesán bemutatott 1898. évi zárszámadást, vagyon és tehermérlegeket, valamint az 1899. évi fedezet és költségelirányzatot is, tételenként s tüzetesen bírálat alá vevén, azokra nézve a következőleg határozott u. m:

a) az 1898. évi zárszámadást s mérlegeket a felügyelő bizottság jelentéséhez képest, mint hogy azok helyesen lettek egybeállítva, jóváhagyó tudomásul veszi s azokat azon tiszteletteljes vélemény kíséretében terjeszti az évi közgyűlés elé, miszerint azokat felülbírálat után, elfogadni s jóváhagyni és az 1898.

évi december hó 31-én mutatkozott 707 frt 58 krt. a. f. évre, a mult évről kiegyenlítését igénylő 1189 frt 17 krnak fedezetül átvétetni, a felmentvényt minden irányban megadni és azokat majdan a statisztikai adatokkal együtt, a nm. m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz leendő felterjesztés céljából Miskolcz város tek. tanácsához betérjeszteni sziveskedjék.

Egyben felhivatnak orvosaink, hogy az általuk a m. évben gyógykezelt pénztári betegek statisztikai adatait, a közgyűlés idejéig okvetlenül beadni sziveskedjenek, jegyzőnk pedig az 1891. évi XIV. t.-cz. 11. §. és alapszabályaink 33. §-a alapján utasítatik, hogy az 1898. évi zárszámadást s mérleget a közgyűlést megelőzőleg, egyik helyi lapban, a pénztár terhére közöltesse, illetve azoknak közzétételéről gondoskodjék.

Kelt mint fent.

(P. H.)

Kiadta:

Vidor Ernő,

ipart. titkár.

Vh. 125.
1899. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvényszék 1898. évi 5518. P. számú végzése következtében Bartányi Gyula ügyvéd által képviselt miskolczi takarékpénztár javára Bárdy Béla s társai ellen 170 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 600 frtra becsült tehének, lovak, kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az edelényi kir. jbiróság-nak V. 120/4. 1898. számú végzése folytán 170 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi febr. hó 16-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 47 frt 85 krban bíróság már megállapított költségek erejéig alpereseknél Felső-Nyarádon leendő eszközlésére 1899. évi márczius hó 18. napján délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adadni.

Kelt Edelényben, 1899. évi márcz. 8-án.

Lévay Károly,

kir. jbirósági végrehajtó.

Olcsó kerítések! Olcsó kerítések!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára
Budapesten, VIII. Üllői-ut 48.

Gyárt és szállit: gép és kézi-sodronyfonatokat, tüskés-sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból: ugyszintén díszes virágágy- és gyeperítéseket és favédő kosarakat. Továbbá: föld- és kavicsrostákat; magtár-ablakrostélyokat; szikrafogókat; gabona választóhengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenynyel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.

149-2-3

Árjegyzékek és költségvetések ingyen.

Jutányos és pontos kiszolgálás!

HÁZ
uri lakással, nagy telekkel
Régi posta-utca 20. sz. a.,
az *Aras legszebb pontján*
3 darab szőlő
eladó.
Kérdezősködésekre válaszol a
házban lakó tulajdonos. 138-3-5

HIRDETÉSEK
felvételnek
a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetmény.
Weiszlovits Samu
magánzálogintézete
részéről közhírré tétetik, hogy a folyó évi márczius 20-án és 21-én d. e. 9 órakor és a következő napokon a nála elzálogosított s már elévült zálogtárgyak, u. m. arany, ezüst, ékszer, értékpapír, ruha s többféle gyártmányu kerékpár és fehéreneműek fog-nak elárvereztetni.
Ennélfogva a zálogtárgyak tulajdonosai tisztelettel felhivatnak, hogy a fent kiirt határnapig tárgyaikat meghosszabbítsák, ellenesetben el fognak adadni.
Üzletem szombaton és ünnepnapokon is reggel 7 órától este 7 óráig nyitva van.
Miskolcz, 1899 márczius hó 9.
Weiszlovits Samu,
zálogintézet tulajdonos.

Vidékre csomagolás nem számíttatik.

Műizléssel készült elegáns
BUTOROK
remek szép háló-, ebédlő-, szalon- és uriszoba-berendezések meglepő nagy választékban kaphatók és sokkal olcsóbban mint bárhol máshol
WAHL TESTVÉREK
butorkereskedőknél
Miskolcz, Széchenyi-utca 141.
Alapított 1890. 147-2-20

Kárpitos és asztalos műhelyek.

Több mint 100 szobaberendezések készen.
Legszolidabb kiszolgálást.

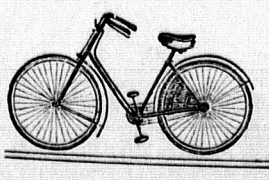
Javítások elfogadtatnak és saját műhelyünkben eszközöltetnek.

„BRUNA“ KERÉKPÁR

a legjobb kerékpár.

Csakis angol és svéd anyagból készült, könnyü járásu.

Kerékpár-kölesönző intézet egyes alkalmakra vagy egész idényre. — Kerékpárok gondozása és tisztítása egész évadra elfogadtatnak átlagárban.

Kizárólagos gyári főraktár

135-4-10

PFLIEGLER J. ÉS TÁRSA cégénél

Széchenyi-u. 105. Megay Róbert cukrászdájával szemben.

Tanítás 3 óra alatt díjmentesen Pfliegler Károly ur vezetése alatt saját kerékpár-iskolánkban.

FAJTSIK LAJOS

mázolómester. **MISKOLCZON, Szeles-utca 117. szám.** mázolómester.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Miskolczon, Szeles-utca 117. szám alatti házban

a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

MÁZOLÓ MŰHELYT

nyitottam, hol minden ezen szakmába vágó dolgok, u. m.

* * * * * **épület- és butormázolást, faerezést** (fláderozást) stb. a legjobb kivitelben és a legjutányosabb áron készítek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

127-4-4

Kiváló tisztelettel **Fajtsik Lajos** mázolómester.

ELADÓ!

161

Amerikai alanyra oltott tőkéről szedett fajtisza
európai szőlővesszőket

többféle bor- és esemegefajból, oltógalynak, vagy ültetésre, továbbá többfajú gyökeres és és sima amerikai direkttermőket, valamint kitűnő fajú **körtve** és **alma** oltványokat, úgyszintén egy nagyobb kazal **lóherét** elad

Szabó Barna tanár,
lakása **Felső-Papszer-utca 14. sz.**

1.000,000 korona

nyerhető

156-2-3

szerencsés esetben

a márczius 15-től április 12-ig tartandó

osztálysorsjegyek főhuzásán

Sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
80 forint	40 forint	20 forint	10 forint

Sorsjegyek kaphatók míg a csekély készlet tart:

WEISZ NÁTHÁN bank- és váltóüzlete

osztálysorsjáték főarudájában

Miskolcz, Széchenyi-utca 49. (Kos Soma úr vegkereskedése mellett.)

Készfizetés mellett 5 százalék engedmény!

ÚJ SZŐNYEG- ÉS VÁSZONÁRUHÁZ!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint helyben a színház-épületben, (a volt Friedmann Herman-féle üzlethelyiségben) egy egész ujonnan berendezett kizárólag

Szőnyeg-, vászon- és kelengye-áruháza

nyitottam.

Legelső kül- és belföldi gyári összeköttetésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tisztelt közönség legmagasabb igényeit is kielégíthetem.

Nagy raktári tartok mindennemű jutta, hollandi, Brüzler, tapestry, velvett, axminster, smirna és perzsa szőnyegek, továbbá valódi

MÁJ ÉS HOLDFELD-féle rumburgi vásznak

Regenhart és Reymann-féle irlandi,

a világhírű RÜCKER-féle römerstadi és WEIN-féle szepességi vásznak és asztalnemüekből, fehér és színes kávé ajour terítékek, cérna, battiszt és vászon zsebkendőkből, úgyszintén az elismert legjobb gyártmányú **Benedek Schroll-féle schiffonok** és pamut vásznakból.

Különösen figyelmebe ajánlom a n. é. hölgyközönségnek kizárólag **Schweitzli himzésű fehér-nemüimet** és rumburger vászon **ágy-garnitúrákat**.

A midőn az eddigi irányomban tanusított bizalomért hálás köszönetet mondok, kérem ezen új vállalatomat is támogatni, igyekezetem ezentul is egyedül oda fog irányulni, hogy nagyrabecstült vevőim állandó bizalmát kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel

128-4-6

ROSENBERG GYULA

női divat áruháza Széchenyi-utca 40. sz. — szőnyeg- és vászonáruháza a színház-épületben.

Saját gyártmányu

atlasz, cachsmir és selyem **paplanok**, lószőr és afrik **matraczok**, csipke, gyapju és selyem **függönyök** és **ágyterítők**, teveszőr és gyapju **takarók**, **divánterítők** és **lópokrócok**.

Valódi Linoleum és Parquet minden szélességben.

Nyomatott Forster, Wesselényi és Társai könyvnyomdájában Miskolczon

Minden egyes darab áru a szigorúan szabott legolcsóbb ár látható, mi által a túlfizetés nálam ki van zárva!

Minden egyes darab áru a szigorúan szabott legolcsóbb ár látható, mi által a túlfizetés nálam ki van zárva!